

Druskininkai pėsčiomis

Druskininkų
savivaldybės
herbas

	-		6 km		4 val.		19
	✓		✓		-		✓

Druskininkai – tai piečiausiai įsikūręs Lietuvos miestas, esantis maždaug už 60 km nuo Alytaus. Kurortas turbūt labiausiai vertinamas dėl jame esančių gydomųjų šaltinių. Mineralinis vanduo naudojamas tiek įvairioms procedūroms, tiek gerimui.

Pirmasis mūsų lankytinas objektas Druskininkuose **1** – miesto muziejus **2** (M. K. Čiurlionio g. 59). Jis įkurtas reprezentacinia-

me pastate – kultūros paveldo objektu paskelbtoje viloje „Linksmas“. Šiame neoklasicistinio stiliaus statinyje, stovinčiame šiaurės rytiniame Druskonio ežero krante, pačiame miesto centre, galėsime susipažinti su Druskininkų miesto istorija. Sužinosime, koks buvo miesto kurortinis gyvenimas, pamatysime įdomių eksponatų.

Susipažinę su Druskininkų istorija, traukime pasivažinėti Druskonio ežero pakrante **3**. Ežerą galime apžiūrėti eidami krantine į vakarus nuo M. K. Čiurlionio gatvėje esančio miesto muziejaus. Už kelių šimtų metrų M. K. Čiurlionio gatvę kertasi su Turistų gatve. Pasukę į ją galime įdėmiau apžiūrėti Druskonio ežerą. Pasiekę pėsčiųjų takelį, vedantį per mišką, eikime juo, kol pasieksime Vijūnėles parką **4**. Ši vieta žavinga visais metų laikais, tačiau labiausiai – pavasarinių gėlių žydėjimo metu. 2012–2014 m. parke pasodinta 220 tūkst. narcizų, netoliese įkurta sakurų alėja.

Pasigrožę nuostabia Druskonio ežero ir Vijūnėlių tvenkinio gamta aplankykime Vytauto Kazimiero Jonyno galeriją **5** (M. K. Čiurlionio g. 41) ir pasigrožėkime čia eksponuojamais darbais. Vytauto Kazimiero Jonyno galeriją patogiau pasiekti iš Turistų gatvės. O dabar grįžkime į M. K. Čiurlionio gatvę. 35 numeriu pažymėtame pastate įkurtas kompozitoriaus ir dailininko Mikalojaus Konstantino Čiurlionio memorialinis muziejus **6**. Aplankykime jį ir susipažinkime su šios išskirtinės asmenybės biografija.

Išėję iš muziejaus, eikime M. K. Čiurlionio gatvę iki sankirtos su Vilniaus alėja. Netoliese galime pasigrožėti neoklasicistiniais Švč. Mergelės Marijos Škaplierinės bažnyčios **7** (Vilniaus al. 1) bokštais, o užėję į vidų – žvaigždėtai skliautais ir vitražais. Traukime Vilniaus alėja į šiaurę nuo bažnyčios. Priėję sankirtą su Taikos gatve galime pasigrožėti įdomiu kankorėžį primenančiu pastatu – viešbučiu ir sveikatingumo centru „Pušynas“ **8** (Taikos g. 6). Vilniaus alėja eikime toliau. 18 numeriu pažymėtoje viloje, kur anksčiau gyveno daktaras J. Bujakovskis, dabar įsikūrusi Druskininkų savivaldybė **9**. Nuo savivaldybės sukime į Vasario 16-osios gatvę, jos pabaigoje prieisime Laisvės aikštę. Čia akį traukia vienas seniausių miesto pastatų – Dievo Motinos ikonos „Visų liūdiniųjų džiaugsmas“ stačiatikių cerkvė **10** (Vasario 16-osios g. 2). Aikštėje tarsi slypi senojo Druskininkų miesto dvasia: vilos išpuoštos medžio drožiniais **11**, papuoštos bokšteliais. Paklaidžiomis tarpukari menančiomis gatvelėmis, pasigrožėkime senajame miesto dalimi.

Šalia Laisvės aikštės įkurtas Gydyklų parkas **12**, kuris vilioja lankytojus medžių alėjomis, biuvetėmis, skulptūromis ir dailių tiltelių per Ratnyčios (Ratnyčėlės) upę. Parką puošia XX a. vidurio skulptūros: Nemuno pakrantėje – „Poilsis“ (skulpt. Juozas Kėdainis), „Prie šaltinio“ (skulpt. A. Dimšlys), „Ratnyčėlė“ (skulpt. Bronius Vyšniauskas). Pasi-vaikščioję ir atgaivinę mineraliniu vandeniu, traukime į vandens pramogų karalystę – Druskininkų vandens parką. Tereikia iš Laisvės aikštės pasukti į Vilniaus alėją. Eidami šiaurės kryptimi, prieisime Vilniaus alėjos pabaigą ir pasuksime į Maironio gatvę. Čia pat ir Druskininkų vandens parkas (Vilniaus al. 13-2). Išbandykime vandens atrakcionus, baseinus, pirtis. Atgaivinę kūną, galėsime vėl traukti į kelionę.

Norėdami nuo Druskininkų vandens parko nusigauti iki „Snow Arenos“, galime keliauti automobiliu, tačiau kur kas

Druskininkų panorama iš paukščio skrydžio

įdomiau pamatyti Nemuną ir miškus iš paukščio skrydžio. Tai- gi išbandykime Lynų kelią **13**. Tai unikalus keltuvas, pro kurio langus atsiveria Druskininkų miškų platybės, Nemuno vingiai ir pats kurortas. Kelionę baikime kitoje Nemuno pusėje – „Snow Arenoje“ **14**. Atnaujintame žiemos pramogų komplekse išbandykime slidinėjimo trasas, snieglenčių sportą, kartingus ir kitas aktyvias pramogas. ■

Lynų keltuvas

1 Druskininkai

54.016891, 23.973132

Vietovė Lietuvos Metrikoje pirmą kartą paminėta 1596 m. Vandens gydymosiomis savybėmis naudotasi nuo seno – savamokslį gydytojų čia būta dar XVII a., nes pastebėta, kad šūrus vanduo gerai gydo žaizdas. XVIII a. ypač išgarsėjo liaudies gydytojų Sūručių (Sūrmiečių, Suraučių) dinastija. Gydomosios vietovės statusą Druskininkams 1794 m. suteikė tuometinis valdovas Stanislovas Augustas Poniatovskis. 1893 m. Druskininkams suteiktos miesto teisės, o 1894 m. pastatytas seniausias Lietuvoje gydyklų pastatas. Šie įvykiai lėmė, kad Druskininkai tapo gydymo šūriaisiais šaltiniais ir purvu vieta. Dabar tai puikus išpuoseletas kurortas, kuriame galima ne tik ramiai pailsėti, bet ir aktyviai pramogauti tiek vasarą, tiek žiemą.

2 Druskininkų miesto muziejus – vila „Linksmas“

54.016646, 23.973019

www.druskininkumuziejus.lt

Druskininkų miesto muziejus atidarytas 2000 m. Pirmoji jo kolekcija – Petro Viščinio dovanoti paveikslai, knygos, garso įrašai, o pirmoji miesto istorijai skirta ekspozicija – „Druskininkų atvirukai iš D. Akstino kolekcijos“. Muziejuje supažindinama su senuoju Druskininkų miestu, gydyklų parku, įrengtas XX a. pradžioje veikęs gydytojo kabinetas su tikrais instrumentais.

Kėdainių apylinkės – Lietuvos centras

Kėdainiai–Ruoščiai–Dotnuva–Akademija–Terespolis–Ibutonai–Paberžė–Bakainiai–Surviliškis

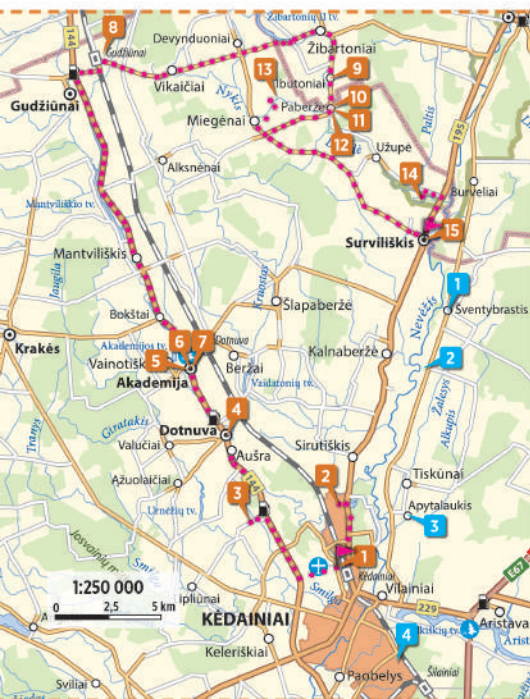

Kėdainių rajono
savivaldybės
herbas

	60 km		2 km		4 val.		19
	✓		✓		✓		✓

Kelionę po Kėdainių kraštą pradėkime nuo buvusios Kėdainių dvarvietės – dabartinio Kėdainių kultūros ir poilsio parko **1**. Pasivaikščiokime parko takeliais, pasigrožėkime minaretu ir mažąja parko architektūra. Laikydami šiaurės krypties, 229 ir 195 keliais važiuokime 4,8 km ir pasiekę Babėnus atsidursime prie Mikalojaus Daukšos ąžuolo **2**. Apžiūrėję išskirtinį medį, išvažiuokime iš šios vietovės laikydami vakarų. Po 3,7 km sukime į dešinę (144 ke-

Lietuvos geografinis vidurys Ruoščių kaime

lias), o po dar 1,7 km sukime kairėn, netrukus atsidursime prie Lietuvos geografinio centro **3**. Atsistoję šalia trijų didelių akmenų būsimė pačiame Lietuvos centre. Apsilankę Lietuvos geografiniame viduryje grįžkime į 144 kelią ir toliau traukime šiaurės vakarų kryptimi į Dotnuvą, kuri nuo Ruoščių yra už maždaug 6 km. Gyvenvietę puošia Viešpaties Apreiškimo Švč. Mergelės Marijos bažnyčia ir vienuolynas **4**. Įspūdingas ansamblis (Vytauto g. 57) atskleidžia Lietuvos didikų, bernardinų, kapucinų vienuolių istoriją.

Iš Dotnuvos 144 keliu patraukime į Akademijos miestelį **5**, kuris įsikūręs už maždaug 4 km į šiaurę. Čia, Instituto al. 2, apžiūrėkime išlikusius dvaro rūmus **6** ir parką **7**. Būtent aplink dvarą ir pradėjo kurtis Akademijos gyvenvietė. Miestelyje susipina įvairių laikmečių statiniai, atskleidžiantys dvaro ir vietovės istoriją.

Nuo Akademijos 17,8 km keliaukime 144 ir 3019 keliais Terespolio dvaro **8** link. Išskirtinių formų dvaro rūmai, statyti XIX a. pabaigoje – XX a. pradžioje, pasakoja lankytojams spalvingą didikų Chrapovickių giminės istoriją.

Keliaukime į Ibutonių kaimą. Jį pasieksime važiuodami 3019 keliu ir ties Žibartoniais pasukę piečiau į 3016 kelią. Ibutoniuose apžiūrėkime vieno žymiausių dievdarbių Vinco Svirkio kryžių ir koplytstulpį **9**.

Tuo pačiu keliu judėdami į pietus už poros kilometrų pasieksime Paberžę ir jos puošmeną – Švč. Mergelės Marijos Apsilankymo bažnyčią **10**. Paberžę išgarsino kapucinų vienuolis Tėvas Stanislovas. Čia galima apžiūrėti šio šviesuolio rinktą liturginių drabužių ir reikmenų kolekciją **11**. Paberžės dvare įkurtas 1863 metų sukilimo muziejus **12**. Autentiška muziejaus aplinka, unikalūs eksponatai leidžia pajusti to meto dvasią. Paberžės apylinkės didžiulios ir gamtos turtai. Prie Nykio upelio auganti aukštaugė vinkšnė **13** traukia keliautojus ja pasigrožėti visais metų laikais.

Pasidžiaugę Paberžės lobiais keliaukime prie Bakainių piliakalnio **14**. Nuo Miegėnų vykime 2005 keliu beveik iki pat Surviliškio, prieš pat jį sukime į kairę ir pavažiukuokime apie 1,6 km. Užlipę ant Bakainių piliakalnio ir pasivaikę po apylinkes keliaukime į netoliese esantį Surviliškį **15**. Čia apžiūrėkime medinę Nekryžiuotojo Jėzaus bažnyčią. Netoliese – kabamasis tiltas per ramiai vingiuojantį Nevėžį. ■

Seteniai – Česlovo Milošo tėviškė

KĖDAINIAI

1 Kėdainių kultūros ir poilsio parkas

55.307740, 23.975871

Kėdainių kultūros ir poilsio parkas įkurtas buvusioje Kėdainių dvaro sodyboje. Kultūros paveldo objektu laikoma Kėdainių dvarvietė užima 37 ha plotą. Čia XIX a. pirmojoje pusėje dvaro sodybą įkūrė bajoras Marijonas Čapskis. Pasistatė rūmus, įrengė tvenkinus, įveisė peizažinį parką. Tačiau už dalyvavimą 1863 m. sukilime caro valdžia dvarą nusavino ir perleido rusų generolui Eduardui Totlebenui. Jo giminei dvaro sodyba priklausė iki Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo. Tarpukario rūmai buvo tapę ir mokytojų seminarija, ir melioratorių mokykla. Tačiau per Antrąjį pasaulinį karą dvaro pastatai buvo sunaikinti. Be parko, iki šiol dvarvietėje yra išlikę senieji įvažiavimo į sodybą vartai, du rūšiai, medžių alėjos. Dvarvietę puošia 28 m aukščio minaretas, vienas iš nedaugelio išlikusių Lietuvoje. Šis originalus statinys – tuometio dvaro savininko E. Totlebeno kūrinys, pastatytas 1880 m.

Parke įrengti peščiųjų ir dviratinių takai, yra aikštelės rieduliams ir riedlenčių mėgėjams.

BABĖNAI

2 Mikalojaus Daukšos ąžuolas

Tai seniausias Kėdainių miesto ąžuolas (apie 19 m aukščio). Pasakojama, kad apie XVI a. vidurį jį pasodino vienas iš lietuvių raštijos kūrėjų Mikalojus Daukša. Prie kamieno įtaisyta jam skirta memorialinė lenta. Miesto šiaurinėje dalyje, Babėnuose, augantis medis 1999 m. buvo paskelbtas valstybės saugomu botaniniu gamtos paveldo objektu.

Minaretas Kėdainių kultūros ir poilsio parke

14 Priekulės dvaro sodyba

55.559801, 21.321101

Pasakojama, kad Priekulės vardas kilęs nuo XVI a. čia gyvenusio stambaus dvarininko Luko Priekulio pavardės. Dvaras istoriniuose šaltiniuose pradėtas minėti apie 1664 m. Dvaro šeimininku buvo Frydrichas Verneris, vėliau – Jakobas Poserna, šiam mirus dvarą perėmė jo sūnus Frydrichas Liudvikas. Vėliau dvaras turėjo dar keletą savininkų. XIX a. greta jo buvo įkurtas itin gražus parkas. Šiuo metu išlikę tik buvusio dvaro fragmentai: auga liepų, ąžuolų, klevų, beržų, uosių, ievų. Greta buvusio dvaro pastato auga pilkasis kėnis, kurio aukštis – 25 m, kamieno storis – 60 cm. Priekulės dvaro sodyba paskelbta kultūros paveldo objektu.

DREVERNA

15 Dreverna

55.518654, 21.246527

Tai senas žvejų kaimas, įsikūręs Kuršių marių pakrantėje, šalia Drevernos upės. Manoma, kad vietovės istorijos pradžia – 1253 m. Pasakojama, jog kadaise prie Drevernos upės traukdavo daugybę pirklių ir žvejų – beveik 300 metų čia veikė didžiulis žuvų turgus „Strykis“. Dabar tai vienos iš kaimo, netoli Karaliaus Vilhelmo kanalo ir Drevernos upės sankirtos, esančios kaimo turizmo sodybos pavadinimas. Karaliaus Vilhelmo kanalo laivai galeldavo saugiai pasiekti Nemuną ir Klaipėdą, išvengdami didesnių audrų Kuršių mariose.

Prie įvažiavimo į gyvenvietę atvykusius pasitinka kelių metrų aukščio medinė Neptūno, laikinčio žuvį su Drevernos pavadinimu, skulptūra (aut. J. Bardauskas ir J. Jurgelevičius). Kaimo centre galima aptikti vieną iš gamtos paveldo objektų, rastų pamario lygumoje, – Drevernos akmenį. Viena garsiausių vietovės asmenybių – žvejys ir laivadirbys Jonas Gižas, lankytojai gali aplankyti jo muziejų. Vandens turizmo mėgėjus vasaros sezonu priima mažųjų laivų uostas, o norintys apžvelgti Drevernos apylinkes ir Kuršių marių panoramą kviečiami aplankyti apžvalgos bokštą. Vandens sporto, jėgos aitvarų ir banglenčių gerbėjus čia vilioja palankūs vėjai ir negilus Kuršių marių krantas. Susipažinti su gintaro paslaptimis ir įsijoti jo dirbinių galima kaimo bendruomenės namuose rengiamų edukacinių programų metu.

Drevernos apžvalgos bokštas ir prieplauka

16 Drevernos mažųjų laivų uostas

55.517452, 21.236050

Drevernos mažųjų laivų uoste gali prisivartuoti net 75 mažieji laivai. Uosto ilgis – 260 m, jo teritoriją puošia senovinis burių kuršių laivas „Drevera“, vėtrungės ir skulptūros. Nuo 2017 m. vasaros atvykėliai gali apsistoti naujame Kuršių marių pakrantėje įsikūrusiame kempinge, čia įrengta 12 aštuonviečių poilsio namelių, 24 vietos kempingams, palapinių aikštelė. Vasarą čia verda gyvenimas: penktadieniais, šeštadieniais ir sekmadieniais vykdomi keltų reisai į Kuršių neriją, Juodkrantę, pramoginis plaukimas laivais į kitas vietas – Ventės ragą, Minijos (Mingės) kaimą, Uostadvarį, Pervalką, Nidą, o valtimis ir baidarėmis – žygiai Karaliaus Vilhelmo kanalu, Minijos upe ir Kuršių mariomis. Norintys gali išbandyti plaukimą senoviniu kuršių laivu „Drevera“.

17 Apžvalgos bokštas

55.516151, 21.233659

Drevernos apžvalgos bokštas – tai vienintelis Kuršių marių pakrantėje esantis apžvalgos bokštas, pastatytas 2015 m. Nuo 15 m aukščio bokšto apžvalgos aikštelės atsiveria graži panorama – Drevernos apylinkės, draustiniai su retų paukščių perėjimo vietomis. Vasaros sezonu čia galima išvysti jūrinį erelį, krankšlį, didžiųjų baublių, gulbių nebylių, urvinių ančių. Įėjimas į apžvalgos bokštą nemokamas ir atviras visą parą.

18 Jono Gižo etnografinė sodyba

55.517479, 21.240288

<https://www.klaipedosrajonas.lt/filialas-j-gizo-etnografine-sodyba/>

J. Gižo etnografinė sodyboje įrengtas Klaipėdos rajono turizmo informacijos centro padalinys ir muziejus. Muziejuje veikia istorinė ekspozicija apie Drevernoje gyvenusį garsų laivadirbį ir žvejį Joną Gižą. Lankytojai gali susipažinti su pamario istorija ir kultūra, žvejybos ir laivadirbystės tradicijomis, užsisakyti įvairių edukacinių programų vaikams, jaunimui ir suaugusiems. Jų metu galima daugiau sužinoti apie vėtrungių paskirtį, simboliką ir gamybą, išgirsti apie laivybos, laivadirbystės bei žvejybos istoriją, pasigiminti laivelį ir meškerių, nusipiešti Kuršių marių burvalę. Klaipėdos rajono turizmo informacijos centras siūlo edukacinę programą „Žuvies kelias“, kurios metu pristatoma folkloro programa „J žvejus eisiu“, ragaujama Drevernos kulinarinio paveldo – unikalių žuvies patiekalų, plaukiama senoviniu buriu Kuršių marių laivu – reisine „Drevera“. Nuo Drevernos mažųjų laivų uosto plaukiant baidarėmis ir kanojomis Drevernos upe galima pasiekti Karaliaus Vilhelmo kanalą.

19 Karaliaus Vilhelmo kanalas

55.537775, 21.248137

1865–1873 m. kanalą iškasė prancūzų karo belaisviai. Daug jų žuvo, todėl prie kanalo žiočių žuvusiems atminti pastatytas paminklas (archit. Andrius Skiezgelas). Kanalas prasideda ties Lančupiais, toliau driekiasi pro Dreverną, galiausiai pasiekia Klaipėdą.

Drevera

Jo ilgis – 25,3 km, plotis – 28–30 m, gylis – 2–3 m. Kanalas turėjo apsaugoti laivus ir plukdomus sielius nuo pavojingų audrų, kildavusių Kuršių mariose. 1902–1904 m. jo krantus sujungė dešimt lengvų metalinių tiltų. Kanalas pavadintas tuometinio Vokietijos kaizerio Vilhelmo I vardu. Dabar jis – populiari vandens turizmo trasa ir pramoginės žvejybos vieta. Kanalo vandenį naudoja trečioji Klaipėdos vandenvietė.

20 Kuršių marios

55.510296, 21.225481

Kuršių marios anksčiau buvo vadinamos Prūsų jūra. Jos susiformavo per kelis tūkstančius metų, kai Baltijos jūra suplakė Kuršių nerijos smėlio gūbrį ir atsikyrė įlanką nuo likusios jūros. Marios užima apie 1,6 tūkst. kv. km plotą, iš kurių Lietuvai priklauso 414 kv. km. Per audrą mariose kyla iki 2,5 m aukščio bangos, jos išjudina dugno nuosėdas, išlygina dugną, sumaišo vandenį. Kuršių marių vanduo gėlas, į jas įteka per 20 upių ir upelių. Žiemą marios užšąla, tada ant ledo galima išvysti gausų būrį žvejų, mat mariose yra daug žuvų. Vasarą vanduo dėl dumblių dažnai atrodo žalsvas, tačiau Kuršių mariose maudytis galima (tik reikia stebėti vandens tyrimų rezultatus). Drevernoje poilsiautojams įrengtas specialus paplūdimys.

VERTA APLANKYTI

SVENCĖLĖ

1 Svencelė

Svencelė – kaimas Klaipėdos rajono pietvakariuose, Kuršių marių pakrantėje. Gyvenvietės pavadinimas neabejotinai kilo nuo šalia esančių objektų – Svencelės pelkės bei miško. Išlikusi au-

tentiška 1890 m. pastatyta mokykla, dvejios kapinaitės, tradicinės architektūros sodyba. Tradiciniai objektai kaime derinami su šiuolaikinėmis pramogomis – čia atidarytas jėgos aitvarų ir buriavimo centras su poilsia vieta.

Svencelė

SUDARYTOJAS REKOMENDUOJA

Pamario turizmo klasteris

20 turizmo paslaugas teikiančių įmonių, įstaigų ir fizinių asmenų Klaipėdos ir Šilutės rajonų savivaldybėse susijungė į vieną asociaciją. Ji kviečia turistus ne tik pasimėgauti romantišku poilsiu, pamario kultūros vertybėmis, pramoginiu plaukiojimu, žvejyba ar žuvies patiekalais, bet ir buriuoti, dalyvauti edukacinėse programose, kultūrinuose renginiuose. Organizuojami pramoginiai plaukimai, degustacijos, ekskursijos, edukacijos, konferencijos, siūlomos SPA procedūros, įvairios kitos pramogos.

Kuršių nerija

Smiltynė–Alksnynė–Juodkrantė–Pervalka–Preila–Nida

Neringos
savivaldybės
herbas

	62 km		6 km		8 val.		35
	✓		✓		-		✓

Aplankykite žavią Kuršių neriją, siaurą pusiasalį tarp Kuršių marių ir Baltijos jūros. Kuršių nerijos kraštovaizdžiui išsaugoti įsteigtas Kuršių nerijos nacionalinis parkas **1**.

Kelionę pradėkite senojoje Kopgalio tvirtovėje (Smiltynės g. 3). Čia įsikūręs Lietuvos jūrų muziejus-delfinariumas **2** – vieta, kurioje galima susipažinti su spalvingu vandenų gyvenimu, apsilankyti delfinariume ir pasigrožėti delfinų pasirodymais. Jūrų muziejus suteikia galimybę išvysti buvusios Kopgalio tvirtovės ir senųjų laivų ekspozicijas bei pajūrio žvejo etnografinę sodybą **3**.

Iš Smiltynės keliaukime į Alksnynę. Pavažiavę apie 2 km 167 keliu, sustokime ties poilsio aikšte. Paėję apie 200 m takeliu pro informacinį stendą marių link pasieksime ant „Meškos galvos“ kopos įrengtą regyklą **4**. Kitoje pakrantės pusėje matyti prie tarptautinės jūrų perkėlos Klaipėdoje esanti Kiaulės Nugaros sala **5**. Tai didžiausia dirbtinė sala Lietuvoje ir prie jos prisivartuotas specialiosios paskirties laivas – suskystintųjų gamtinių dujų terminalas.

Nuo Alksnynės keliaukime į Juodkrantę **6**, esančią už maždaug 10 km. Stabtelėkime ties Gintaro įlanka **7**, pasivaikščiokime per Karališkąją senąją vedančių pažintinių dendrologinių takų **8**, esančių siaurinėje Juodkrantės dalyje. Eidami krantine **9**, pasigrožėkite skulptūromis, senosiomis žvejų sodybėlėmis, ryškiaspalvėmis vilomis, prieplaukoje prisivartavusiomis jachtomis. Apžiūrėkite centrinėje gyvenvietės dalyje stovinčią seniausią Juodkrantės pastatą – buvusį kurhauzą – kultūros paveldo objektą (Kalno g. 7). Šalia šios vilos stovi kultūros veikėjo Liudviko Rėzos paminklas (skulpt. Arūnas Sakalauskas, 1994 m.).

Pietinėje krantinės dalyje išvysime raudoną plytų Juodkrantės evangelikų liuteronų bažnyčią **10** (L. Rėzos g. 56), kuria naudojasi ir katalikų parapijos bendruomenė. Kitoje gatvės pusėje apžiūrėkite Lietuvos nacionalinio dailės muziejaus miniatiūrų ekspoziciją. Užsukime pasigrožėti senosiomis žvejų laivų vėtrungėmis Vėtrungių galerijoje **11** (L. Rėzos g. 13). Užlipkime į pačiame Juodkrantės centre stovinčią Raganų kalną **12**, kuris užburs pasakų personažų skulptūromis.

Išvažiuodami iš Juodkrantės Nidos link (pavažiavę vos 1 km), dešinėje kelio pusėje pamatysime pilkųjų garnių ir didžiųjų kormoranų stebėjimo aikštelę **13**. Vos už 0,5 km pasieksime Avino kalną **14**. Čia stabtelėkime pasigėrėti plačia Kuršių marių panorama.

Nidos panorama

ma. Nuo jo važiuojant pietų link, 9 km tęsiasi Naglių gamtos rezervatas, saugantis unikalų gamtos reiškinį – Pilkąsias (Mirusias) kopas. Už maždaug 8 km nuo Avino kalno įrengtas Naglių gamtos rezervato pažintinis takas **15**, leidžiantis pasivaikščioti po vėjo pustomas kopas.

Toliau 167 keliu važiuokime į Pervalką **16**, esančią už beveik 3 km. Tai viena mažiausių Kuršių nerijos gyvenviečių, žavinti ramybe, jaukumu ir senosiomis sodybėlėmis. Šalia Žirgų rago, dirbtinėje saloje, stovi Žirgų švyturys **17**, nuo gyvenvietės nutolęs apie 1 km šiaurės ir rytų kryptimi ir siunčiantis signalus laivams Kuršių mariose. Įvažiuodami į Pervalką sustokime aukščiausiame taške ant 52 m aukščio Skirpsto kopos **18**. Nuo jos pasidairysime po Kuršių marias. Kitoje kelio pusėje išvysime Liudvikui Rėzai skirtą paminklą.

167 keliu judėkime į Preilą **19**, esančią už beveik 7 km. Pasigrožėkime Kuršių nerijos pakrantėje išsibarsčiusiomis senosiomis žvejų sodybomis bei vasarnamiais **20**.

Keliaukime į bene žymiausią Kuršių nerijos vietovę – Nidą **21**, garsėjančią žvejų sodybėlėmis ir didžiąja Parnidžio kopa. Informacijos, ką verta aplankyti Nidoje, mums suteiks Nidos kultūros ir turizmo informacijos centras „Agila“ (Taikos g. 4). Nepamirškime

Lietuvos jūrų muziejus-delfinariumas

SMILTYNĖ

1 Kuršių nerijos nacionalinis parkas

Kuršių nerijos nacionalinis parkas įsteigtas išskirtiniam kraštovaizdžiui bei savitam etnokultūriniam paveldui išsaugoti. Unikali Kuršių nerija – tai siaura, ilga smėlio juosta, 98 km ilgio pusiasalis tarp Baltijos jūros ir Kuršių marių (Lietuvai priklauso 52 km). Beveik per visą neriją driekiasi smėlio kopų grandinės. 2000 m. Kuršių nerija įtraukta į UNESCO Pasaulio paveldo sąrašą.

2 Lietuvos jūrų muziejus-delfinariumas

55.716904, 21.101506

www.muzejus.lt

1971 m. Kopgalio tvirtovėje duris atvėrė Klaipėdos krašto tyros muziejaus Jūrų skyrius. 1997 m. muziejus tapo respublikinis, dabar jame yra net penki skyriai, įrengtos šešios didelės ekspozicijos. Lietuvos jūrų muziejuje galima išvysti lauko baseinuose plaukiojančius Baltijos ruonius, pingvinus, kaliforninius jūrų liūtus, kurie vasaros metu džiugina žiūrovus savo pasirodymais, taip pat akvariume gyvenančias žuvis, spalvingus koralus, susipažinti su Baltijos jūros geologija ir geografija. Itin įdomus laivybos skyrius – galima pasigrožėti senaisiais žvejų laivais, archeologiniais radiniais, dokumentine medžiaga.

2011 m. krantinėje prie Lietuvos jūrų muziejaus-delfinariumo atidengtas paminklas „Albatrosas“ (skulpt. Klaudijus Pūdymas, archit. Mindaugas Zabarasas), skirtas žuvusiems Lietuvos jūrininkams ir nusikendusiems laivams įamžinti. Jūrų paukštis albatrosas – laisvės ir drąsos simbolis. Paminklas – 12 m aukščio, puoštas granito plokštėmis, ant kurių yra užrašas „Išplaukusiems ir negrįžusiems“.

2015 m. baigta muziejaus-delfinariumo rekonstrukcija. Atnaujinti itin didelio tūrio jūros vandens vidaus ir lauko baseinai, pritaikyti delfinų pasirodymams, ultravioletinių spindulių poveikiui atsparios dangos. Įrengti 24 didžiuliai akvariumai,